

Upravništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inzeratni oddelk: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pokončkovem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti. Corr. Post. No 11-3118
IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglasne in Kr. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razno ponedeljka
Naročnina zna mesečno Lit. 18,—,
in inozemstvo vključno s »Ponedeljskim jutrom« Lit. 36.50.

Uredništvo:
Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5, telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ad estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Attacco di aerosiluranti ad un convoglio

Il consolidamento della posizione raggiunta in Tunisia — Azioni di reparti esploranti in Tunisia — 24 velivoli abbattuti

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data di 30 gennaio 1943-XXI il seguente bollettino di guerra No. 989.

Sul fronte della Tripolitania Occidentale limitate azioni di reparti esploranti. In Tunisia le truppe dell'Asse consolidano le posizioni raggiunte.

Aviatori germanici hanno distrutto tredici apparecchi: sette in combattimento e sei a terra su di un aereoporto presso Bona; due »Curtiss« erano inoltre abbattuti dalle artiglierie controaeree. Gli equipaggi sono stati catturati.

Nelle acque tra Algeri e Bougie un convoglio fortemente scortato veniva attaccato da formazioni di nostri aerosiluranti al comando dei Capitani Giulio Graziani ed Urbano Mancini e del Tenente Giuseppe Cimicchia; nonostante la poderosa reazione di fuoco ed aerea, due mercantili — uno di medio ed uno di grosso tonnellaggio — venivano affondati ed un terzo gravemente danneggiato; un cacciatorpediniere britannico tipo »Jervis« centrato da siluri si inabissava.

Contro lo stesso convoglio agivano poco dopo velivoli tedeschi che affondavano tre navi per complessive 14.000 tonn. e due cacciatorpedinieri; altro cacciatorpediniere ed un piroscafo di 4.000 tonn. rimaneva seriamente danneggiato.

Bombardieri nemici tentavano l'attacco ad un nostro convoglio nel Mediterraneo; il pronto intervento della scorta ostacolava l'azione e faceva precipitare in mare un bimotore.

Aerei avversari hanno ieri effettuato incursioni su alcune località della Sicilia: un ferito e danni di poca entità.

Nel cielo di Messina la caccia italiana intercettava ieri un apparecchio incursore che si schiantava in mare presso Santa Margherita; il Capitano pilota sud-africano, lanciandosi col paracadute, veniva catturato. Altro velivolo veniva distrutto dal tiro della difesa.

Nelle prime ore di stamane otto bombardieri nemici hanno nuovamente volato su Messina lanciando numerose bombe. Danni notevoli. L'artiglieria contro-aerea ha abbattuto due velivoli nemici; uno precipitato presso Milì, in contrada Milese, l'altro nel porto a levante della cittadina.

Sempre stamani altre incursioni sono state pure compiute su Augusta e Catania: numerose bombe, sgancate nei dintorni delle città, non causavano danni di rilievo; colpiti dalle artiglierie quattro aerei cadevano rispettivamente nelle località di La Ballata, Greco Santa Croce, Capo Passero e nei pressi di Catania.

Dalle operazioni delle ultime due giornate due nostri velivoli non sono ritornati.

Napad zračnih torpedovk na konvoj

Utrditev doseženih položajev v Tunisu — Akcije izvidniških oddelkov v Tunisu — 24 letal sestreljenih

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 30. januarja naslednje 980. vojno poročilo:

Na bojišču v zapadni Tripolitani omejeno delovanje izvidniških oddelkov.

V Tunisu utrjujejo čete Osi osvojene položaje.

Nemški letalci so uničili 13 letal; 7 v spopadih, in 5 na tleh na nekem letišču pri Boni, protiletalsko topništvo pa je sestrelilo nadalje še dva »Curtiss«. Posadke so bile ujetе.

V alžirskih vodah in v vodah zaliva Bougie so oddelki naših torpednih letal pod poveljstvom kapitanov Giulija Grazianija, Urbana Mancinija in poročnika Giuseppe Cimicchija napadli močno zavarovan konvoj. Navzile močni ognjeni in letalski reakcije sta bila potopljena dva trgovska parnika, eden srednje in eden velike tonaje, tretji parnik pa hudo poškodovan. Britanski rušilec tipa »Jervis«, ki ga je zadela torpeda, se je nagnil.

Kmalu nato sta proti istemu konvoju nastopili dve nemški letali, ki sta potopili tri ladje s skupno 14.000 tonami in dva rušilca, tretji rušilec in neka 4000 tonska ladja sta bila resno poškodovana.

Sovražna letala so večkrat skušala napasti naš konvoj v Sredozemlju; nagli nastop spravnosti je pa ovrnil akcijo in je en dvomotorni bombnik treščil v morje.

Sovražna letala so večkrat napadla nekatera kraja na Siciliji; ena oseba je bila ranjena, škoda pa je neznatna.

V zraku nad Mesino so se italijanski lovci spopadli z napadajočim letalom, ki je treščilo v morje pri Santi Margheriti. Južnoafriški kapitan-pilot, ki je odskočil s padalom, je bil ujet. Neko drugo letalo je uničil izstrelak naše obrambe.

V današnjih zgodnjih urah je 8 sovražnih bombnikov zopet priletelo nad Mesino in odrglo številne bombe, škoda je znatna. Protiletalsko topništvo je sestrelilo dve sovražni letali; eno je padlo na cesto pri Miliju, drugo pa v pristanišče vzhodno od mesteca.

Davi so sovražna letala izvršila nadaljnje napade tudi na Augusta in Catanio. Številne bombe, ki so bile odvržene v okolici obeh mest, niso povzročile omembe vredne škode. Štiri letala, ki jih je zadela topništvo, so treščila na tla pri krajih La Ballata, Greco Santa Croce, Capo Passero in v bližini Catanie.

Z operacij zračnih dveh dni se dve naši letali nista vrnila.

Titansko delo fašistične Italije

Dresden, 29. jan. s. »Dresdener Nachrichten« objavljajo dolg uvodnik o Italiji, ki ga je napisal znani Richard Bremer. Pisec omenja med drugim titansko delo fašizma, med drugim melioracijo Pontinskih močvirij, in poudarja, da se Italija bori za delo in kruh ter za obrambo svoje osnovne pravice do življenja. V sedanjih vojni je Italija dosegla že velike uspehe, med drugim celotno rešitev adriatskega vprašanja, zavarovanje svojega zapadnega boka in obvladovanje srednjega Sredozemlja, ko je zaprla veliko angleško imperialno pot. Bremer podčrtava ogromen pomen te zapore za vodstvo vojne, poveljuje duhovne in srčne vrline Italijanov in poudarja skupno usodo Italije in Nemčije, ki prenašata enake žrtve za dosego skupne končne zmage.

Srditi boji na vzhodni fronti

Odbiti sovjetski napadi zapadno od srednjega Donca — Južno od Ladoškega jezera je bilo uničenih 42 sovražni-kovih tankov

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 30. jan. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje vojno poročilo:

Ogorčena obrambna bitka na jugu vzhodne fronte se v posameznih krajih nadaljuje z nezmanjšano silovitostjo, medtem ko v drugih deloma ustaljenih odsekih pritisk sovražnika popušča.

V Stalingradu je položaj nespremenjen, junaštvo braniteljev pa neizmorno.

Med Kavkazom in spodnjim Donom potekajo pokreti naših čet brez motenj sovražnika.

Povodni sovražnikovi napadi proti našim postojankam zapadno od srednjega Donca so bili v ogorčenih borbah in hudih izgubah sovražnika odbiti. V protinapadu je bila razbita sovjetska strelska divizija.

Na področju zapadno od Voroneža se nadaljuje premikalna bitka. Močni oddelki letalstva posegajo v borbo na kopnem.

Južno od Ladoškega jezera je sovražnik z močno topniško podporo in sodelovanjem oklopnih oddelkov na široki fronti zopet obnovil svoje napade. V hudih borbah, deloma moža proti morju, so bili vsi napadi krivo zavrnjeni in je bilo samo večerj uničenih 42 oklopnih vozil.

V bojih ob srednjem Donu sta se posebno odlikovala 24. nemški oklopni zbor in zbor italijanskih alpincev. V te boje so uspešno posegli tudi oddelki domačih prostovoljcev.

V severni Afriki so zaščitni oddelki nemško-italijanske oklopne armade krivo zavrnili oklopne napade sovražnika.

Iz vzhodnega Tunisa poročajo samo o bojnem delovanju krajevnega pomena. Letništvo je ponovno bombardiralo pristanišče v Alžiru, pri čemer je začela goriti neka trgovska ladja. Oddelki nemških boj-

nih letal je snoč v bližini pristanišča Bugje napadel sovražni konvoj in ptopil tri transportne ladje s skupno 14.000 br. tonami ter dva rušilca. Nadaljnji rušilec in ena trgovska ladja srednje velikosti sta bila težko poškodovana.

Pri letalskem napadu na letališče v Boni je bilo 7 večmotornih sovražnih letal uničenih na tleh, v letalskih bojih ter po obstreljevanju iz levskih letal in protiletalskega topništva s kopnega in morja pa je bilo sestreljenih 12 angleških in ameriških letal.

Sovražnik je bombardiral podnevi in v večernih urah, ne da bi imelo vojašid pomen, dve pristaniški mesti č francoski atlantski obali. Žrtve med prebivalstvom so velike. Osem napadajočih letal je bilo sestreljenih.

Povratek španskih otrok iz Rusije v domovino

Madrid, 30. jan. s. Španski zunanji minister je objavil, da bo prihodnji teden prispelo v Madrid 22 španskih mladenčkov, ki so se borili v boljševiški vojski. 18 izmed njih so zajeli Finci, 3 pa Nemci. Gre za špance, ko so jih kot otroke poslali v Rusijo med špansko državljansko vojno.

Prisilno delo za davčne utajevalce v Turčiji

Carigrad, 29. jan. s. Prvi oddelk 32 davkoplačevalcev, ki niso plačali davka na dohodke, je odšel iz Carigrada v Aekael pri Erzerumu, kjer bo zaposlen pri cestnih delih. Med njimi sta dva znana odvratnika in več trgovcev in industrijcev, ki so bili na važnih gospodarskih mestih.

DESET LET NAR.-SOCIALISTIČNEGA REŽIMA V NEMČIJI

Obletnico prevzema oblasti po narodno-socialistični stranki so proslavili po vsej Nemčiji s trdnim prepričanjem o končni zmagi sil Osi

Berlin, 30. jan. s. V vseh krajih Nemčije danes svečano proslavljajo desetletnico prihoda narodnega socializma na oblast. Svečanosti, ki se proslavljajo z vso resnostjo, kakor je sedanjemu trenutku primerno, se udeležuje s hvalnim srcem ves nemški narod, ki je danes bolj kakor kdaj strnjen okrog svojega vodje. Dnevnik, ki so davi izšli s posebnimi izdajami, z dvojnim številom strani in ilustriranimi prilogi, objavljajo številne fotografije Adolfa Hitlerja in številne, bogate s fotografskim gradivom opremljene članke, ki kažejo ustvaritve narodnega socializma na vseh področjih ter poveljujejo delo Adolfa Hitlerja za večjo srečo nemškega naroda. Vsi nemški listi posvečajo poseben prostor poveljevanju nemških oboroženih sil ki se hlabro bore na vseh frontah za neizbežno zmago. Ogromni naslovi v berlinskih dnevnikih zglašajo zrcalijo to prepričanje v zmago, ki nastaja iz medsebojnega zaupanja med narodom in šefi. Davi je nemški radio oddajal posebne oddaje, v katerih je povečeval današnje obletnico. Tako nemški radio kakor nemški tisk sta omenila, da bodo danes govorili maršal Hermann Göring, minister Göttsels in voditelj nemške mladine Axmann.

Ogromen prorast nemške vojne proizvodnje

Berlin, 29. jan. s. Po nagraditvi 51 podjetnikov, ki so zmagali v tekmi za najbolj vzorno podjetje, je govoril v kancelariji ob navzočnosti glavnih zastopnikov delovne proizvodnje minister za strojno in oboroževanje Speer, ki je očrtal mogočen vzgon vojne proizvodnje od pričetka vojne do danes. Pohvalil je vse nemške tehnike in voditelje ter izjavil, da se je ob koncu leta 1942 proizvodnja v nekaterih odsekih vojne proizvodnje povečala za 10krat in celo 20krat v primeru s prejšnjim letom, na ostalih področjih pa je bila vsaj podvojena. Takih uspehov nismo doslej še nikoli dosegli, je podčrtal minister. Cilji, ki jih hočemo doseči, so še bolj važni. Obljubili smo Hitlerju, da bomo v letu 1943 naše vojske opremlili z najmočnejšimi in najučinkovitejšimi orožjem, in ta cilj bo dosežen za ceno kakršne koli žrtve.

Pomembna članka ministrov Rosenberga in dr. Leya

Berlin, 29. jan. s. Na večer pred 10letnico prevzema oblasti po narodnem socializmu je dr. Ley, šef nemške delovne fronte, objavil v današnjem izdaji lista »Nachtausgabe« razmišljanja o sedanjih vojni ter obrazložil temeljne razloge, zaradi katerih bo zmaga končno na strani Nemčije in njenih zaveznikov. Nikoli si nisem delal utvar, pravi dr. Ley, glede smrtnih nevarnosti, katerim bomo izpostavljeni s tem, da napademo židovstvo, ki danes razpolaga na svetu z največjimi rezervami ljudi in potrebnih. Vendar sem kakor v dneh pred prevzemom oblasti, tako tudi po treh letih in pol vojne, matematično gotov zmage. Po vrsti operacij za zagotovitev svobodne poti našim vojakom smo napadli z drzno in trdno odločenostjo našega smrtnega sovražnika, boljševizem. To predstavlja osnovo za našo zmago, čeprav je ta vojna vojna na življenje in smrt, ki zahteva uporabo vseh rezerv energij, tako telesnih kakor moralnih.

Govoreč o delu stranke v vojnem času, pravi šef delovne fronte, da so se narodno-socialistične organizacije uveljavile na vseh področjih. Omenjajoč storjene napake sovražnika izjavlja dr. Ley, da je ena izmed največjih ta, da ni sovražnik decumel istovetnosti, ki obstoja med narodnim bistvom nemškega naroda in političnimi ičali narodnega socializma. Pisec izraža nato mnenje, da bo delovna fronta odločilna pri dosegu zmage. Govori nato o popolnem sodelovanju med vojno fronto in notranjo fronto, ki je nadaljni odločilni element za zmago, ter zaključuje z omentivji velikih zavzetij v Rusiji v teku nemških ofenziv, zatrjujejo, da Nemčija in njeni zavezniki danes razpolagajo z zemeljskimi dobrinami, katerih izkoriščanje bo trajalo nekaj stoletij.

Berlin, 29. jan. s. »Völkischer Beobachter« objavlja članek Alfreda Rosenberga, v katerem primerja borbo narodno-socialističnih sil pred 10 leti za oblast in sedanja zmogovitost borbe vsega nemškega naroda. Kakor tedaj, gre tudi danes za to, da stisnemo pesti in združimo vse sile ter stvorimo en sam blok volje, kakor tedaj tudi danes težkoče in izgube samo kažejo naše energije in našo železno voljo. Po omentivi ogromnega vojnega aparata, ki ga je v 20 letih v največji tajnosti pripravila Sovjetska Rusija, da bi napadla nekoga dne vso Evropo za ceno nepojmljive bede in žrtve vsega ruskega naroda, je Rosenberg poudaril, da je bilo od dneva pričetka sovražnosti s Sovjeti jasno, kakšna velikanska nevarnost je grozila Evropi. Nemški narod gleda zdaj ne samo na zadnjih 10 let od prevzema oblasti in ustvaritvi narodnega socializma, temveč tudi na vse dvige in padce svoje zgodovine ter črpa nove sile za odločno premaganje vseh ovir, ki se postavljajo na njegovi poti.

»Bürzen-Zeltung« objavlja več člankov znanih nemških publicistov, med njimi članek Reinharda Gerbesa, ki obravnava novo vojsko, katero je ustvaril narodni socializem. Omenjajoč dobro ko je imela razorožena Nemčija 100.000 po versajski pogodbi dovoljenih mož, označuje p'bec sedanje nemške oborožene sile za najbolj presenetljivo in najkrajšejo ustvaritev narodnega socializma. Če so nam bili v zadnjih dneh, prvič odkar se borimo za naše življenje in za našo svobodo, zadani hudi udarci, jih moramo prenašati vedro in se tako pripraviti z vso energijo, da jih vrnemo. V 10 letih narodnega socializma smo postali zednjeni narod ter smo ustvarili vojsko, ki lahko prenese najhujše preizkušnje.

Govor voditelja nemške mladine

Berlin, 30. jan. s. Davi ob 9 je govoril mladini v šolah in nemških obratih vodja nemške mladine Axmann, ki je očrtal zmagovito borbo narodnega socializma v 14 letih, ki je bila življava in drzna borba za zmago velike ideje Adolfa Hitlerja. Opomni je mladino, naj bo vedno bolj vredna velike zgodovinske dobe, v kateri je zrasla in naj jemlje za zgled v svojem življenju in delu junaška dejanja borcev, ki v teh usodnih urah za narod pišejo stran nemilne slave.

Govornik je nato omenil potrebe sodanjega trenutka in pravice, ki jih narod lahko zahteva od državljanov, da dajo, kar morejo energij in dela. Med temi državljani je mladina nove dobe na prvem mestu. Kakor v časih pred prevzemom oblasti, ko so bili mnogi pripadniki stranke, ki so danes že možje, dečki in so se tudi borili za idejo, tako mora, je zaključil Axmann, mladina v vrstah narodno-socialistične stranke prispevati z vsemi svojimi silami, hrabrostjo in duhom požrtvovanja k dosegu zmage, za katero se prežeti z neporokljivo vero borijo tako trde naši hrabri vojaki.

Gigantna proizvodnja

Berlin, 29. jan. s. Po nagraditvi 51 podjetnikov, ki so zmagali v tekmi za najbolj vzorno podjetje, je govoril v kancelariji ob navzočnosti glavnih zastopnikov delovne proizvodnje minister za strojno in oboroževanje Speer, ki je očrtal mogočen vzgon vojne proizvodnje od pričetka vojne do danes. Pohvalil je vse nemške tehnike in voditelje ter izjavil, da se je ob koncu leta 1942 proizvodnja v nekaterih odsekih vojne proizvodnje povečala za 10krat in celo 20krat v primeru s prejšnjim letom, na ostalih področjih pa je bila vsaj podvojena. Takih uspehov nismo doslej še nikoli dosegli, je podčrtal minister. Cilji, ki jih hočemo doseči, so še bolj važni. Obljubili smo Hitlerju, da bomo v letu 1943 naše vojske opremlili z najmočnejšimi in najučinkovitejšimi orožjem, in ta cilj bo dosežen za ceno kakršne koli žrtve.

Speer je nadalje izjavil, da bo nemški narod z vsemi svojimi silami prispeval za doseg te cilja in se posvetil ojačevanju vojne industrije z vsemi energijami, ki dosele v narodni obrambi še niso bile uporabljene.

Tokio, 29. jan. s. Vsi japonski listi v prestonici se naprej komentirajo z navdušenjem govor ministrskega predsednika Toja in govor zunanjega ministra Tena v parlamentu ter podčrtavajo, da sta ojačila zaupanje japonskega naroda in njegovo vero v končno zmago. Listi so sprejeli z zadovoljstvom izjave ministrskega predsednika glede namere Japonske, da prizna ob koncu tega leta neodvisno Birma.

List »Asahi« poudarja Tanijevu izjavo, da so sovražne države dokazale z atlantsko listino in izjavami o miru po vojni, da hočejo pojesti piščance, preden se izvalijo. S tako miselnostjo ne morejo upati na ne-kaznovano izvajanje smrti, ko izvajajo duha japonskega imperija.

List »Mainichi« pripisuje poseben pomen trditvi ministrskega predsednika, da ima popočno zaupanje v gospodarsko moč naroda. Isti list komentira izjave ministrskega predsednika o bodoči Birmi in Filipinih in piše: Ogromna razlika je med veličastno politiko Japonske, ki omogoča vsem narodom, da najdejo svoje pravo mesto in ga uživajo v primeri s sovražnimi narodi, ki brezvestno izkoriščajo s'abotnejsi narode. Ta ogromna razlika bo Japonsko neizbežno vodila do zmage. Neki drug list piše, da so izjave ministrskega predsednika glede bodočnosti Birme in Filipinov vsemu svetu pojasnile, da Japonska črži dano besedo. Ta izjava lahko sampo še ojači zaupanje vseh azijskih narodov v odkritosrčnost japonskih namer.

Tokio, 29. jan. s. Listi soglasno pozdravljajo v svojih uvodnih govorih Toja in Tanija. List »Asahi« poudarja, da Japonska že uživa zavezništvo z Italijo in Nemčijo, ki se v ničemer ne more primerjati z vezmi, ki vežejo Anglijo in Ameriko. Po omentivi bratskih vezi, ki vežejo azijske narode, zatrjuje »Asahi«, da bodo prepričanje v zmago, ki ga je izrazil ministrski predsednik, in pomirjujoče izjave zunanjega ministra samo še podvojile voljo do borbe.

Tokio, 20. jan. s. V tujakajnih krogih poudarjajo, da je naznanilo ministrskega predsednika v parlamentu glede priznanja neodvisnosti Birme že v tem letu velikega pomena. Naznanilo je potrdilo, kar je Tojo objavil v parlamentu lani 16. februarja, ko so japonske sile porazile sovražnika in napredovale v Birmi. Obljuba je bila ponovljena 12. marca leta 1942, štiri dni po zasedi Ranguna in znova potrjena na 80. zasedanju parlamenta v preteklem maju, ko je bil ustanovljen birmanski upravni odbor. V kratkem bo Birma postala neodvisna. Birma je eno izmed prvih ozemelj, ki so trpela vso težo nečestvitih angleških napadov v 350 letih od ustanovitve angleškega imperija in ki postajajo sedaj zopet svobodna po zaslugi japonskega prebivalstva in prebujenja svojih prebivalcev. Narodna Birma bo postala zato po zasedi Kibljakana neodvisna po 26 stoletjih Birmanske neodvisnosti so Angličji v treh vojnah proti Birmi popolnoma uničili.

Manifestacija solidarnosti trojnega pakta v Tokiu

Tokio, 29. jan. s. V proslavo 10. obletnice Hitlerjevega prevzema oblasti, je bilo po-

Ob tej priliki je govoril tudi dr. Ley, šef nemške delovne fronte, ki je podčrtal, da je sedanja vojna taka, da je z njo na kocki bodoči obstoj nemškega naroda. Nemški narod mora zbrati vsa sredstva in vse rezerve, s katerimi razpolaga, in se udeleževati doseganja zmage.

Okrožni vodja Sauckel o delni mobilizaciji

Weimar, 30. jan. s. V okviru manifestacij ob 10letnici prevzema narodno-socialistične oblasti je okrožni vodja Sauckel govoril v Weimarju pred številnim narodno-socialističnim zborom. Najprej je izrazil popolno vero v zmago in nato dejal, da se bo morala Nemčija selaj spremeniti v eno samo vojno delavnico, da bo nemškemu vojaku na bojišču dala najboljše orožje v čim večjem številu. Vsi narodi te zemlje, je nadaljeval, se danes do skrajnosti trudijo, da bi povečali svojo proizvodnjo. To moramo storiti tudi v Nemčiji, kjer delovnih sil prav gotovo ne manjka. Narod naj ve, da nove odredbe o razširjenju obveznega dela niso bile izdane zaradi težav v proizvodnji. Nemška proizvodnja ni zastala in tudi sedaj ni v nikaki krizi in se delo nadaljuje v polni zasedbi. Gre le za pripravo novega in vedno popolnejšega orožja za naše bojevnike.

V polemiki s sovražno propagando je Sauckel demantiral bedaste govorice, po katerih naj bi bilo obvezno delo v Nemčiji podobno suženstvu, in glede inozemskih delavcev, da bodo deportirani. Sauckel je končno obrazložil določbe, ki urejajo uporabo novega pravilnika o delu in je dejal, da izhajajo te določbe iz najvišjega čuta pravičnosti, saj se še prav posebno ozirajo na življenjske potrebe žene kot bistvenega činitelja v narodu.

Japonska za zatirane narode v vzhodni Aziji

Velik odmev izjav japonskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra v tokijskem parlamentu

Tokio, 29. jan. s. Vsi japonski listi v prestonici se naprej komentirajo z navdušenjem govor ministrskega predsednika Toja in govor zunanjega ministra Tena v parlamentu ter podčrtavajo, da sta ojačila zaupanje japonskega naroda in njegovo vero v končno zmago. Listi so sprejeli z zadovoljstvom izjave ministrskega predsednika glede namere Japonske, da prizna ob koncu tega leta neodvisno Birma.

List »Asahi« poudarja Tanijevu izjavo, da so sovražne države dokazale z atlantsko listino in izjavami o miru po vojni, da hočejo pojesti piščance, preden se izvalijo. S tako miselnostjo ne morejo upati na ne-kaznovano izvajanje smrti, ko izvajajo duha japonskega imperija.

List »Mainichi« pripisuje poseben pomen trditvi ministrskega predsednika, da ima popočno zaupanje v gospodarsko moč naroda. Isti list komentira izjave ministrskega predsednika o bodoči Birmi in Filipinih in piše: Ogromna razlika je med veličastno politiko Japonske, ki omogoča vsem narodom, da najdejo svoje pravo mesto in ga uživajo v primeri s sovražnimi narodi, ki brezvestno izkoriščajo s'abotnejsi narode. Ta ogromna razlika bo Japonsko neizbežno vodila do zmage. Neki drug list piše, da so izjave ministrskega predsednika glede bodočnosti Birme in Filipinov vsemu svetu pojasnile, da Japonska črži dano besedo. Ta izjava lahko sampo še ojači zaupanje vseh azijskih narodov v odkritosrčnost japonskih namer.

Tokio, 20. jan. s. V tujakajnih krogih poudarjajo, da je naznanilo ministrskega predsednika v parlamentu glede priznanja neodvisnosti Birme že v tem letu velikega pomena. Naznanilo je potrdilo, kar je Tojo objavil v parlamentu lani 16. februarja, ko so japonske sile porazile sovražnika in napredovale v Birmi. Obljuba je bila ponovljena 12. marca leta 1942, štiri dni po zasedi Ranguna in znova potrjena na 80. zasedanju parlamenta v preteklem maju, ko je bil ustanovljen birmanski upravni odbor. V kratkem bo Birma postala neodvisna. Birma je eno izmed prvih ozemelj, ki so trpela vso težo nečestvitih angleških napadov v 350 letih od ustanovitve angleškega imperija in ki postajajo sedaj zopet svobodna po zaslugi japonskega prebivalstva in prebujenja svojih prebivalcev. Narodna Birma bo postala zato po zasedi Kibljakana neodvisna po 26 stoletjih Birmanske neodvisnosti so Angličji v treh vojnah proti Birmi popolnoma uničili.

Manifestacija solidarnosti trojnega pakta v Tokiu

Tokio, 29. jan. s. V proslavo 10. obletnice Hitlerjevega prevzema oblasti, je bilo po-

polno v veliki dvorani vojaškega doma zborovanje italijansko-japonsko-nemške družbe. Navzoči so bili zastopniki patriotskih društev, narodno-socialistične stranke in Fašija v Tokiu. Predsednik japonskih mladinskih organizacij je prečital pred ogromno množico občinstva govore in poslanice, naslovljene na voditelja fašizma in voditelja narodnega socializma, na italijanske in nemške oborožene sile, na prebivalstvo Rima in Berlina ter na italijanske in nemške mladinske organizacije. Zastopniki italijanske in nemške volespolnosti so govorili, nakar je sledilo predavanje predsednika obveščevalnega urada. Navdušeno zborovanje se je zaključilo s predvajanjem novih nemških filmov.

Sestanek poveljnikov nankinških sil

Cinan, 29. jan. s. Danes so se sestali poveljniki nankinških sil, ki se borijo proti čungkingškim in kitajskim silam v pokrajini Nančung, Kiangsu in Honan. Sestanka so se udeležili general Sung L'aken, vrhovni poveljnik armade II. okrožja, general Vuhuaen, glavni poveljnik vojske v okrožju Santunga, ki se je nedavno pridružil nankinški vojski, glavni poveljnik vojske za ohranitev miru v Kiangsuju in Honanu ter drugi nankinški generali kakor tudi japonski poveljniki. General Vuhuaen je znova potrdil neomajen sklep pregnati čungkingške sile in komunistične čete in odstraniti zadnje sledove anglosaškega vpliva na Kitajskem.

Kr. ministr Anfuso pri regentu Horthyju

Budimpešta, 29. jan. s. Regent Horthy je danes sprejel Kr. ministra Italije Anfusa in se je z njim prisrčno razgovarjal.

Novi šef nemške policije

Berlin, 29. jan. s. Na predlog šefa SS oddelkov in nemške policije Himmlerja, je Hitler imenoval za naslednika Reinharda Heydricha, ki je umrl 4. junija 1942, poveljnika skupine SS in generalnega namestnika šefa policije dr. Ernesta Kaltenbrunnerja za šefa policije in javne varnosti.

Hud vihar na Črnem morju

Ankara, 29. jan. s. Mornariško ministrstvo objavlja, da divja ob obalah Črnega morja izredno huda nevihta, kakršne še leta ne pomnijo. Mnogi trgovski parniki so morali prekiniti svoje potovanje in mnogi so bili poškodovani. Parnik »Adana« s 1.675 tonami je utrpel hudo škodo, parnik »Egor«, ki je ujel klice na pomoč s potapljačega se parnika »Adana«, je takoj otplul na kraj nesreče, pa ni našel sled

Neme priče ljubljanske preteklosti:

Krekov trg

Po Radicevskih izsledkih, objavljenih v že spred navedeni knjižici, je bila sezidana hiša pred tedanjim mestnim obzidjem leta 1697. Jernej Worenz, njen prvi lastnik, jo je imel do leta 1728, ki si jo je priposrestvoval Sebastijan Wallässs. Tri leta nato označujejo viri Gregorija in leta 1786 Nikola Zengerja za hišna lastnika, a štirinajst let pozneje Zengerjeve upnike Nadalje je ugotovljeno da je prešla hiša v last Andreja Gorlupa (1802) šest let zatem Marije Haritzove, obdvojnega Gorlupove Franca Zidana (1810) Smrekarjevih: Valentina in Jere (1826) Ivana (1843). Leta 1857 jo je kupil Ferdinand Kasner, a leta 1886 Jurij Auer ki jo je prodal Ivanu Perdanu leta 1873 - Po vsej priliki je v hiši že dolgo gostilna. V njenem vrtnem salonu so se shajali namreč baje že iz leta 1837 tako imenovani »Bolzentschützen« (strelci s puščicami), ki so prihajali sleherni leto kraljevske streljanje (Königsschessen) iz leta 1853 je bil odlikovan njihov za leto dni izbrani kralj s prehajalno veržico. Ta je obstajala iz poedinih lepo oblikovanih členkov: v njihovi sredi je bila zlata zvezda z medaljonom, imajočim na ličnici obrazno sliko prvega strelca v državi - cesarja Franca Jožefa I. na obratni pa zaznamo da je osnovatelj veržice Anton Czerny. Vsakokratni strelski kralj je dal vdolbiti v svoj na novo priključen členek ime priimek in letnico. - Hišna gostilna, nekdo najbolje poznana z imenom »Pri zvezdi« (»Zum Sterne«), je zlasti zaslovela pod dolgoletnim spretnim vodstvom Franca Ferlinza in njegove soproge Frančiške, rojene Perdanove. Za njima so gostilničarili v hiši zapovrstjo Peter Kršič, Peter Košak s soprogo Josipino (zdaj v Prešernovi ulici št. 52) in sedanji hišni gostilničar Alojzij Klemenčič. - V hiši se nahaja še slej ko prej trgovina, s kakršno se je ukvarjal že pokojni Ivan Perdan. Zdaj jo ima gospod Bogomir M o t o h. - Za hišo je tudi prostora in pripraven hlev. Zato pristajajo že od nekdaj prav radi ne le kmetje, marveč vobče lastniki vprege iz krajev, bolj ali pa manj oddaljenih od Ljubljane, na hišnem dvorišču, kjer izroče živino in vozila v skrbne roke ter odidejo nato lagodno po mestu sprčo različnih opravkov.

Poslople, ki je v njem sedež finančne direkcije Ljubljanske pokrajine, je dala sedizati leta 1837. Kranjska hranilnica delno za svoje uradne prostore, pretežno pa za stanovanja. Za nakup te obširne dvonadstropne hiše, ki ima v pritličju 28, a v nadstropjih po 30 oken in dva velika vhoda (na Poljanski cesti in Krekovem trgu) se je jela svoje dni živo zanimati vlada nekdanje Avstrije, ker je zelo nujno potrebovala primerne prostore za celokupno svoje denarno poslovanje v bivši vojvodini Kranjski. Ko je usvojil občni zbor Kranjske hranilnice dne 7. januarja 1878 predlog, tikatost se hišne prodaje, na te prišlo do dokončnega pogajanja med hišno lastnico in državo, katero je posvem uspelo. Zato je bila sklenjena dne 28. marca 1880 kupna pogodba z določbo, da vroda hranilnica svojo hišo z vrtno in pritliklinami za sto dvajset tisoč goldinarjev, plačilnih v tridesetih celoletnih obrokih z dogovorjenim obrestovanjem še ne v plačilo zapadlih obrestov vred, c. kr. erarju. Pogodbo, katero so podpisali za prodajalko-hranilnico njen predsednik Vincencij Seumlg in njena ravnatelj Jožef Luckmann in Ignacij Seemann, a v imenu kupovalke - države finančni direktor Alojzij Christ in uradni ravnatelj Rihard Janeschitz, je potrdili že dva dni pozneje tedanji minister za finance na Dunaju, v čigar zastopstvu jo je podpisal neki Pretis. Popolnoma izpraznjeno poslople je prevzel erar v uporabo dne 1. oktobra 1880, odnosno tega dne so se vanj preselile že lahko številne pisarne finančne uprave, nameščene do takrat večidel v hiši št. 5 na sedanjem Vodnikovem trgu. V erarjevi posesti je ostala velika hiša do dne 3. oktobra 1929, ko je bila poočtjena s posebnim zakonom izprememba lastništva tega naziva v državni sklad bivše kraljevine Jugoslavije.

Pod grajskim vzhodjem je stalo osem do deset zidanih nizkih hišic, v katerih je bilo več obrtniških delavnic in tudi nekoliko bora slabih stanovanj. Hišice so uporabljale naposled, dokler jih ni dal magistrat v mesecu avgustu leta 1898 podreti, Blizovičanke, skrbce za čiščenje perila precejšnjemu delu ljubljanskega prebivalstva. Na pridobljenem svetu je zgrajeno delno tretje veliko poslople na Krekovem trgu, to je Mestni dom. V njem je nameščene nekatere uradov mestnega poglavarstva, imajo gasilci svoje prostore, zlasti ahrambo gasilnega orodja, svojo pisarno in zasilno zdravniško sobo reševalna postaja in stanovanja nekatere družine mestnih uslužbencev. Povrhu je v domu prav izredno slavnostno izročeno svojo menu - ob velikanski množici gasilcev iz domala vseh slovenskih krajev - dne 8. septembra 1899, tudi velika dvorana s posttranskimi prostori. Le-ta se je uporabljala v dolgi vrsti let že za najrazličnejše prireditve in smotre, kakor za umetniške in mnoge druge razstave, zborovanja, shode in sestanke, predavanja, priložnostne akademije, veselice in zabave, gledališke predstave ne le raznoterih diletanških manjših krožkov in skupin, ampak tudi vrlega šentjakebskega gledališkega odra (ki mu je bil lahko znaten del meščanstva veliko sezon res hvalenec za množične krasne uprizoritve zabavnih in razvedrilnih iger), nadalje za redne letne vojaške nabore, prebiranje moških, zavezanih vojaški dolžnosti, med vojnimi leti 1914 do 1918., itd. itd.

V skrajnem desnem kotu trga, že na obronku Grada, je bila izza leta 1817 mestna ledena hiša za shranjevanje zaklanih živali, sploh mesa, in to do l. 1927., ko je jela obratovati v mestni klavnic ob spodnjem koncu Poljanske ceste moderna hladilnica. Na kraju takrat porušene ledenice je zdaj vhod v veliko zavetišče, izklopno v grajski koren, katero naj prihaja ljudstvu v neizmerno dobroto in korist ob morebitnih letalskih napadih.

Alojzij Potočnik

Pantelleria - italijanska Malta

Pelagijski otoki, h katerim pripada britska »nosilka letal« Malta in italijanska zoporna trdnjava Pantelleria med Sicilijo in Tunisom, so geološko vzeto preostanki nekdanjega koprninskega mostu, ki je vezal Evropo z Afriko. Lahko bi rekli, da sta to dve mostišči in prvi skupnosti evropske in afriške celine. Danes sta ta dva otoka posebno važna zaradi svojih strateških položajev, kajti v usodi bele in črne celine sta zelo pomembna za važne odločitve. Za oba se vodi vroča borba. V nešteti vojnih poročilih smo čitali o silovitih bombardiranjih Malte, ki jo je letalsko rožje Osi že močno pohabilo. Pantelleria je v primeru z Malto manj znana, ker ni bila tolikokrat napadena kakor njena angleška tekmovalka ter se navaja z zvezi s strateškim položajem od prilike do prilike. Za razliko v primeru z »veliko Malto« se lahko reče, da je Pantelleria »mala Malta«. Bila je še pred leti skoraj neznan otok v Sredozemskem morju. Samo že primerjamo njen položaj glede na pomorsko pot ob Siciliji s položajem Malte. Spoznamo veliki pomen Pantellerie kar na prvo oko. Pogled na zemljevid nam pokaže, da spadata otoka Pantelleria ter komaj 130 km od nje oddaljena Lampedusa skupaj. Oba sta v italijanski oblasti in tvorita sklenjeno nadzorno oporišče v mnogo imenovanem tuniskem trikotu, ki deli, kakor vemo, Sredozemsko morje na dva dela in zapra prevoz med Gibraltarjem in Suezom.

Veliki pomen Pantellerie pri obvladavanju siciliske morske ožine

Izhaja že iz pičlih razdalj nasproti ležečim nabrežjem Evrope in Afrike. Od najzapadnejše točke Sicilije do Pantellerie je komaj 100 km, od tam do najsevernejše točke Tunisa pa je komaj 70 km. Otokič Lampedusa je oddaljen od tuniske obale 130 km, od Sicilije pa 200 km. K Pantelleriji in Lampedusi spada še tretji otokič Linosa, ki je prav tako v italijanskih rokah. Vsi tri otoki skupaj tvorijo vulkansko skupino in sličejo egadškimi otokom med Sicilijo in Sardinijo, ki so bili že v stari dobi zelo znani in prečesto imenovani.

Pantellerija ima 83 štirirjakših kilometrov površine ter je v svoji eliptični obliki komaj 14 km dolga in 8 km široka. Sredi pristanišča stoji normanski grad; dalje zaslediš v mestu poleg sledov Rima nekdanje vplive Mavretanije, Grčije, Arabije, Normanov in slednjic celo španije. Španski kulturni vpliv je v narečju prebivalstva, ki šteje 12.000 duš, še danes slišen. Prebivalstvo ima izrazite južnjaške rase značilnosti.

Nabrežje otoka sestoji iz kamenin lave, kakor je sploh ves otok vulkanske tvorba z značilnimi ognjeniški žreli in v njih sredini z rodovitnimi dolinami lave. Vulkanološka in geološka posebnost otoka so toki iz obsidijanove lave, v svoji ostekleni trdoti podobne lednikom ki so se naplástili drug na drugega. Poleg tega je na otoku doma pantellerit, rudnina redke vrste. Ne manjka seveda vrčli vrelcev in toplih plinov. Vulkansko jezero »Bagno dell'Acqua« je kakor kiklopsko oko ugaslega vulkana.

Preden je svet spoznal strateški pomen otoka Pantellerie, je veljal ta košček zemlje za izvozni kraj velike pasme oslov, ki dosežejo skoraj velikost konja ter jih najrajši kupujejo za Sicilijo. Zemlja pa rodi lečo, rani krompir, bombaž in kapro, dočim je ob nabrežju prav izdaten ribolov. Tudi vinogradi, nasadi oljk in smokev prispevajo h gospodarstvu otoka. Velik nedostatek Pantellerie je žal pomanjkanje studenčnice. Prebivalstvo je navezano na deževnico, dobro pitno vodo pa dovažajo s cisternskimi ladjami iz sicilskih krajev. Vina, ki jih rodi pantellerijsko grozdje, rabijo za izdelovanje likerjev in marsale po španskem vzorcu. V vsem tem se kažejo še danes sledovi rodbine španskih grandov Requesenas, ki so še ob začetku sedemdesetega stoletja nosili naslov pantellerijskih knezov.

Fašistična revolucija je izgrala Pantellerijo iz pozabe ter jo obudila k življenju.

Poprej je pristajala na otoku v rednem prometu samo prevozna ladja iz Trapanija; to je bila edina zveza s Sicilijo, to pa je bil tudi edini stik Pantellerie s svetom. Na otoku so svojčas uredili kolonijo za kaznjence, ki so jih zaposlovali pri delih na otoku ter pri javnih delih. Tako so kaznjenci bistveno pripomogli h gospodarskemu izboljšanju in povzdigi Pantellerie. Fašistična vlada je, kakor rečeno, o pravem času spoznala strateške prednosti otoka, ki so tudi v primerjavi z Malto vendarle ogromne. Od začetka sedanje vojne se na Pantelleriji vročeno dela. Danes vidimo, da ta dela niso bila zaman, ker ima otok neprecenljiv pomen.

Tudi Lampedusa s svojimi praktičnim naravnim pristaniščem je v sedanji stopnji borbe za Sredozemsko morje zelo pomembna

Ta otokič je v sosedstvu celinske Lampeduse, ki že po svoji zunanji obliki - 40 metrov visoki ravni skali - sliči nosilki letal. Lampedusa ima komaj 5000 prebivalcev, ki morajo vztrajati v suhih podnebni razmerah. Zaradi pičlega rastištva se morajo preživljati z lovom na sardele in s jaskanjem spužv. Najvišja točka na otoku je 135 metrov visoki hrib Albero del Sole.

Še manjši od Pantellerie in Lampeduse je otokič Linosa, ki ima samo 1000 prebivalcev. Tudi ta otokič ima nabrežje iz lave ter se jedva dviga nad morsko gladino. Njegovo površino tvori nekaj vulkanskih žrel in vulkanskih piramid, od katerih je najvišja Monce Volcano, ki sega 195 metrov nad morjem. Linosa ima samo 12 štirirjakših kilometrov površine ter je gospodarsko neprimerno manj pomembna kakor strateško. Ljudje živijo v eni sami vasi in se preživljajo z izdatnim ribolovom.

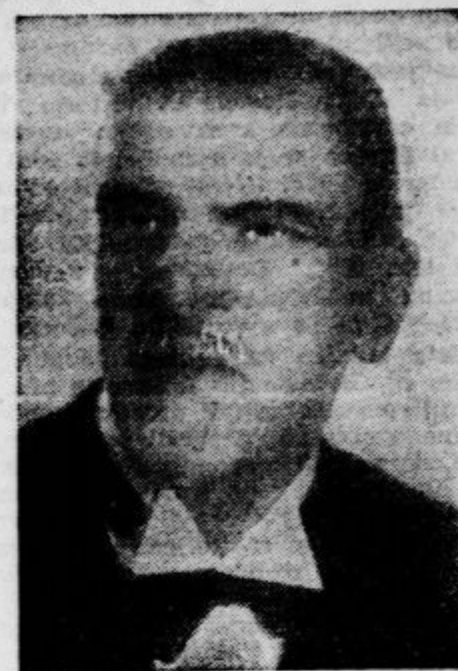
Pantellerija je po takem s svojima sosedama res prava italijanska Malta in se da v vojaškem pogledu primerjati z otokom Perlimom, ki obkrožuje ožino pri Bab el Mandelu ob izhodu iz Rdečega morja. Angleži so vedno naglašali važnost Perima, ki ga je v zadnjem desetletju močno utrujejo in izgrajujejo. V Italiji bi bila Pantellerija še danes neznan, da je ni odkril Fašizem in iz nje napravil močno zaporno trdnjavo, ki ima velik pomen za dovoz pa tudi za zračno oporišče osnih sil. Lahko se reče, da je Pantellerija pravcata zopora med Evropo in Afriko. V prvi vrsti spada k prednji straži evropske trdnjave in je silno pomemben člen v vencu otokov med italijanskim nabrežjem ter med celino Sredozemskega morja. Ta veriga se prične z Rodom ter drži prek Sicilije v polkrogu dalje do Korzike.

Jih za silo napravili iz vrčev za moko, iz sodov za bencin ter iz zabojev za ročne granate. Vojski gradijo tudi cele vasi, ki postajajo nova oporišča; tam, kjer so hše pogorele do tal, pa kopljejo jake. Pri vseh teh delih je treba računati s mnogimi težavami, kajti zveza med posameznimi oddelki in višjimi poveljstvi je včasih težka in posluje počasi. Tudi dovoz municije, splošne oskrbe, gradiva za okope, obvezil in drugih potrebščin zastaja.

Navzlic vsem tem oviram pa prešinja nemški vojska na vzhodnem bojišču nezlomljiva volja za borbo. Vsem na čelu stoji tudi v tej borbi osnova vojne moči nemške države: nemška pehota.

Emanuel Josin praznuje osemdesetletnico

Gospod Emanuel Josin, ki praznuje danes 80letnico rojstva, je v Ljubljani splošno znan, da nam ga pač ni treba predstavljati s podrobnejšim opisom. Poleg tega pa smo v preteklem poletju imeli ponovno priložnost, da smo gospoda Josina seznanili s širokim krogom naših čitateljev. Ob koncu lanskega šolskega leta nam je Josin kot poslednji še živi matu-

rant izpred 60 let opisal življenje na nekdanji ljubljanski realci. Potem pa so se od 1. avgusta dalje tja v jesen vrstili njegovi zanimivi spomini na staro Ljubljano, ki so bili deležni zaslužene pozornosti. Marsikateri drobec, ki ga je gospod Josin s svojim izredno bistrim spominom rešil pozabe, bo v bodočnosti zanesljivo poslužil ljubljanskemu političnemu ali kulturnemu zgodovinarju. To pa še ni vse. Gospod Josin je ob visoki obletnici deležen čvrstega zdravja in še nadalje prilno sega po peresu. Izročil je našemu uredništvu novo zbirko svojih spominov na nekdanje ljubljane in v javnem in zasebnem življenju. Visoki življenjski praznik Emanuela Josina bo torej najlepše počasten s tem, da bomo v »Jutru« v kratkem nadaljevali njegove zanimive spomine.

Naš slavljence, čigar skromnost in ljubeznivost razodevata njegovi zvesti spremljevalki pipica in palica, je sin banatskega rojaka, krojaškega mojstra, ki se je prišiel v Ljubljano in se poročil z ljubljankom. Po maturi na realci se je odločil izprva za učiteljski poklic, kmalu pa je prestopil v službo pri finančni direkciji, kjer je nekaj let po prevaru stopil v pokoj kot blagajniški ravnatelj. Kot skrben družinski oče, dedek in pradedek je deležen tople ljubezni svojih dragih, prav tako ga spoštuje sleherni ljubljane. Gospod Emanuel Josin pač ni nikdar imel in nima nobenega sovražnika. Kjer je bilo njegovo skrbno in vestno sodelovanje potrebno, povsod je voljno pomagal in še pomaga. Posebej naj navedemo, da je že 35 let funkcionar prekoristnega društva za otroško varstvo in za mladinsko skrbstvo, 20 let pa funkcionar Dečjega doma. Že samo ti dejstvi sta vredni priznanja, saj takih nebečnih socialnih delavcev ni nikoli v izobilju. Ob svojem visokem življenjskem prazniku naj g. Josin ve, da ima obilo spoštovancev, ki cenijo njegovo tiho, a za pomoč otrokom prekoristno delo še na mnogih letih!

MODA IN DOM

Iz stare večerne obleke

Večerna obleka takorekott ni več sodobna. Ne potrebujemo je v sedanji priliki, zato pa nam pride prav svilen popoldanski obleka,

ki jo lahko nosimo v gledališče, v kavarno in na koncerte. Iz stare večerne obleke pa si lahko napravimo silno ljubko popoldansko obleko z lahko nabranim kratkim krilom. Konisti izrez nove obleke obrobimo z lahkim čipkastim volanom, zaključimo pa z žametnim trkom, s katerim zavežemo tudi; manšete na rokavih.

Ali znate likati?

Preden je likalnik vroč, pregledno, če je vse v redu: posodica z vodo, tanka krpa za soparjenje, obealniki za obleko itd. Še likalnik ne drsi več gladko, si pripravimo tudi v plateno krpico zavezan ostaneke sveče. Z vročim likalnikom potegnemo nekajkrat čezenj, ga dobro obrišemo in železna ploščke je spet brezhibno gladka. Najvažnejše pa je, da moramo vsako tkanino drugače likati:

Umetno svilo likamo na narobe strani z zmerom vročim železom.

Čisto svilo zavijemo v krpo, ko smo jo oprale, in jo likamo še mokro; svetlo svilo na pravi strani, temno pa na narobe strani.

Surovo svilo likamo prav tako še vlažno. Bombaževino blago najprej docela posušimo, dobro navlažimo in likamo z zelo vročim likalnikom na pravi strani.

Platno najprej posušimo, dobro namočimo in likamo zelo vroče.

Čisto volno zavijemo v krpo, ko smo jo prale, in jo potem likamo še vlažno s pomočjo tanke krpe. Flanelo pa nekoliko bolj posušimo, preden jo likamo.

Celulozno volno likamo suho na narobe strani in z zmerom toplim likalnikom.

Krepasta blaga smemo le zelo nalahko likati in sicer z zmerom toplim železom.

Trikoje in pletenine likamo suhe in sicer na narobe strani. Preden operemo kako pleteno obleko ali jopico, si moramo zabeležiti njene mere, da potlej obleko temu primerno raztegnemo in razširimo, ko jo likamo.

Nagubano krilo likamo tako, da pripremo pred likanjem vse gube z buckami na desko.

Moda si vsak dan izmisli kaj novega

V omari imamo staro obleko z močno obnošenim životom. Hitro ga odrežimo! Iz života napravimo široko naramnico, ki učinkuje posebno ljubko, če jih na zunanem robu izvežemo s sulašem ali z volno v barvi obleke. Gum-

bi na hrstu obleke in krila poudarjajo posebnost tega modela. Neslednja skica nam predloži modno novost, ki prihaja iz Amerike. Gre za dvobarvno obleko, ki jo nazivajo »harlekinska« obleka in učinkuje posebno ljubko, če je spredaj iz svetlega blaga, zadaj pa iz temnega. Tudi iz dveh starih oblek je moči sestaviti: to novost široke proge iz krzna niso le elegantne, temveč jih tudi lahko s pridom uporabimo, da zakrijejo oguljena mesta na plašču. Na naši risbi vidite plašč, ki mu obnošeni sprednji poli zakrivata dve široki krzneni prog.

Kako ravnamo s porcelanom

Porcelanaste vaze, ki so obdržale slab duh po razkrajajočih se cveticah, očistimo tako, da jih napolnimo z mešanico kisa in kuhinjske soli.

Vojna in zima na vzhodu

Una pattuglia italiana di alpini munita di radio campale in servizio di perlustrazione sul fronte orientale - Patrola italijanskih alpincev s poljskim radiom na izvidnih na vzhodni fronti

Nemški leti poročajo:

Zakaj je Stalin postavil vse svoje upanje na zimsko ofenzivo, je jasno: sovjetski vojak, ki je s svojimi življenjskimi navadami zračen z zemljo in kljmo, je bil že od vsega začetka izvežban za zimsko vojno. Nemci pa se morajo, ker niso vajeni točnega mraza in snega, na te činitele najprej navaditi, za kar je treba velikega potrpljenja. Lahko se reče, da je celo nemški komat v neki določenem mestu v zadnjih 70 letih postal tuji zimi. Leta 1875 je kmečki fant pri 25 stopinjah mraza še do 6 do 7 ur brez suknje pešalil proti mestu. Danes se namesto njega vozi dobro obločen možiki z vlakom ali z kurjenjem avtomobila ter opravi v dobri uri isto pot. Razširjenje mestnih naselbin, nova prometna sredstva in vse udobnosti, ki jih prinaša civilizacija, so tudi v nemškem ljudstvu spremenile razmerje do zime.

V zimi na vzhodu dajeja vojni pehote poseben zgled mraz, ki doseže 50 stopinj in sneg, ki zapade više od moža. Kdor mora tam korakati v škornjih iz usnja, mu brezopojno zmrzne noge. Komur pokuva v bitki samo en prst iz rokavice, je takisto v nevarnosti, da mu zmrzne. V vetru pa je mogoče s ščemečimi očmi komaj gledati. Če prebije človek dva dni na prostem umre. Mraz učinkuje na človeka s takimi posledicami, da volja za ohranitev samega sebe skoraj popolnoma zamre. Mraz silu grenadirje, te predstražnike vojske, da se umikajo s prostega zraka v varna bivališča, kjer si šele morejo ustvariti umetne zaklone, ki jih ščitijo pred neumljenim železno točo, metalci plamenov in pred sovražnimi bombami. Zmrzla zemlja ne dovoljuje brzega napravljanja kritij poljskih položajev in maskiranih bunkerjev. Drobec granat ter pehotni izstrelki dosegaajo v teh okoliščinah tudi večji učinek.

Tudi orožje ne deluje brezhibno, kajti znano je, da zaradi nizke temperature zamrznejo olje in masloča. Baterije radijskih in brezžičnih aparatov izgube zaradi mraza svojo napetost in preprečujejo sporazumevanje na prostem. Vozila, potrebna za oskrbo vojske in bolnikov, rajejo le z muko dalje. Pri najmanjši nepozornosti zmrznejo baterije, naprave za olje in elektriko pa popokajo. Mraz napravi hudo neugodno in celo kruh je treba pred jedjo skrbno otajati. Mraz dalje silu vojske, ki so že tako sami ob sebi nevarni. S tem so izpostavljeni sovražnikovim napadom.

Sneg ovira sleherni gibanje. V zaledju so na razpolago motorni plugi, delovni oddelki, kolone ujetnikov in civilistov, ki kidajo sneg. V vojnem področju odpadejo vsi ti pripomočki in pomagaci. Težko je priti po zasneženi cesti z vozilom od vasi do vasi.

Konji, ki so zbičani in izčrpani, da se vse kadi od njih, ne morejo na koncu vleči niti voza. Še nevarnejši postaja sneg za gibanje grenadirjev v najsprejnejših položajih. Napad na snežšču, ki se razteza 200 m daleč zahteva od vojakov, da se pogreznejo v sneg do prsi. Na ta način prispe skupina vsa zasopla in izmučena na cilj. V obrambi se je težko približevati sovražnikom oklepnikom, zelo mučno je tudi dovažanje rezerv, ki postane čisto celo nemogoče. Zveze, ki poslujejo poleti zanesljivo in urno, pozimi odpadejo. Izvidniki morajo hoditi peš in celo jezdeci so navezani na očene pot poti porabijo za potovanje mnogo časa.

Vojska izvršuje dejanja, ki si jih ni mogoče predstavljati. Privaja se obrambi, v napadu se mora včasih muditi del, kakor je bilo predvideno v mrzli, s katerim tudi mogoče ni računala. S snegom ustvarja postojanke kot kritja proti sovražniku, gradi lesene bunkerje in jih kusi s pečmi, ki so

Vaše razvedrilo naj bo »Dobra knjiga«

Kronika

• Sprejem prefekta pri Duceju. Duce je sprejel v petek 29. januarja prefekte iz Milana, Torina, Genova, Napolija in Palermo.

• Duce je prejel v dar konja. Član namenskega poslanstva v Rimu Otto v. Bismarck je v odsotnosti nemškega poslanika v Rimu v. Mackensena izročil Duceju zrebca iz slovite hannoverske žrebčarne. Zrebca je Duceju poklonil hannoverski župan.

• Savojsko odlikovanje za dva admirala. Admirala Pietro Barone in Vittorio Tur sta bila odlikovana s Savojskim križem. Admiral Barone se je narodil leta 1881. v Molici ter je bil divizijski admiral od leta 1936. do julija 1941. Admiral Vittorio Tur je rodom iz Livorne ter je divizijski admiral od leta 1935. Odlikovan je z dvema bronastima in dvema srebrnima kolajnama, poleg tega pa z vojaškim križcem.

• Zlata kolajna za padlega junaka. V Toreanu di Cividale pri Udinu je bila te dni gljivlja svečanost. V prostorih odnodelnega magistrata so se zbrali predstavniki oblasti, da počastijo spomin alpinca Severina Lese, ki je bil po smrti odlikovan z zlato kolajno. Odlikovanje je bilo izročeno pokojnikovim roditeljem. Ob tej priliki je imel patriotični nagovor zvezni tajnik, potem pa se je oglašil k besedi še prefekt, ki je poveljeval junaštvo alpincev divizije »Julia«. Vojaske odločile je na koncu izkazal čast pokojnikovemu spominu.

• Smrt za domovino. Dne 30. oktobra lanskega leta je padel v Egiptu poročnik v diviziji »Folgore« Achille Marcona, doktor prava, doma iz Milana. Dne 4. decembra pa je junaške smrti umrl na ladji pri izvrševanju svoje službe mornariški topničar Alfredo Radaeli.

• Ob dvajsetletnici fašistične milice na dan 1. februarja bodo v vseh krajih Italije svečane službe božje, katerim bodo prisostvovali zvezni tajniki in fašistični hierarhi. Iz seznama, ki je izšel v Rimu, posnemamo, da je prispevala milica v sedanji vojni ogromen delež za zmago. Padlo je 8.200 črnih srac, ranjenih je bilo 12.356, s Savojskim redom je bilo odlikovanih 19, z zlato kolajno 75, s srebrno kolajno 1479, z bronasto kolajno 3112, s križcem za vojaške zasluge pa 4844 črnih srac.

• Pogreb sina senatorja Boriana. V Gorizli so te dni pokopali podporočnika Ugo Boriana, sina armadnega generala in senatorja Boriana. Pokojnik je bil po poklicu letalski polporočnik ter je padel junaške smrti v izvrševanju svoje dolžnosti.

• Ranjenec, p'habljenec in novporočenci v Vatikanu. V sredo 27. januarja je sv. Oče v vatikanskih prostorih sprejel nad 3.000 vernikov. Med njimi je bila skupina italijanskih vojakov, več ranjenec in p'habljenec, skupina pripadnikov hrvatske vojske, ki obiskujejo tečaj za policijsko službo v Rimu, ter večja skupina novporočencev iz raznih italijanskih mest. Sv. Oče je podelil na koncu vernikom svoj blagoslov.

• Nova beatifikacija. Iz Ferrare poročajo, da je bila proglašena za blaženo Clelia Nanetti ali nuna Maria Chiara. Nanetti je bila ubita v boksarskih uporih leta 1900. na Kitajskem, njeni starši pa so živel kot koloni na posestvu grofice Scudellari v Santi Marli Madaleni pri Occhibellu di Rovigo.

• Novi dopisni član Akademije znanosti in lepe umetnosti v Luccu. Prosvetni minister v Rimu je s posebnim dekretom imenoval nove dopisne člane Kraljeve Akademije znanosti in lepe umetnosti v Luccu. Med dopisniki je devet oseb, na prvem mestu Carlo del Croix, predsednik združenja vojnih invalidov.

• Nov italijanski film. Nedavno je bil v Italiji izgotovljen nov film italijanske filmske igralke Alie Valli. Film se odlikuje s svojo odlično igravostjo ter nudi gledalcu mnogo zabave. Film je režiral režiser Mario Mattoli, ki je angažiral za igralko Alie Vallieje Carla Ninchia in ljubeznega Campanina.

• Naslednik pokojnega Heydricha. Na predlog načelnika SS oddelkov Himmlerja je državni kancelar Hitler imenoval za naslednika Reinharda Heydricha kot poveljnika SS oddelkov in generalnega namestnika nemške policije dr. Ernesta Kaltenbrunnerja, ki bo imel značaj policijskega šefa javne varnosti.

Maksu Ropetariju ob odprtem grobu

Komaj moremo verjeti, da Te denes spremljamo na zadnji poti, ko smo Te pred dobrim tednom se videli v naši sredi pri delu. Mlad si se moral posloviti od življenja, ki si ga tako silno ljubil. Koliko upov si se imel, koliko lepih načrtov, ki bodo ostali neizpolnjeni!

Umetnik si bil, Maks, poet! Tvoje življenje je bilo poezija in Tvoja duša kot nežen instrument, ki rahlo podrtveja v blagih zvokih. Kako si ljubil cvetlice, drevice, kako si prisluškaval žuborenju potoka, šumenju vetra v gozdu. V se tako neznatni stvarci si videl samo lepoto in Tvoj nemirni duh ni mikaval prej, dokler nisi prišel za čopci in z večjo roko znova oživel na rlatnu cvetlico, drevo, planino, ali pa si selet za klavir in dal duška svojim drhtčim čustvom. In kako premišljena in na pravem mestu je bila vsaka Tvoja beseda! Kako čisto je bilo Tvoje duševno obzorje! Pa naj ni čuda. Menda ni bilo pisatelja in ne filozofa, katerih dela ne bi Ti prečitati!

Bil si junak! Do leta si se hrabro boril z zavratno boleznijo. Bil si prepričan, da boš zmagal, a usode je hotela drugače. Potreboval si miru, Ti pa tega nisi poznal. Preveč vreden in tenkočuten si bil, da bi podiral. Nikdar nisi silil v središče in iskal lažjega, da bi si olajšal življenje. Tmova je bila Tvoja življenjska pot. Komaj si se sprijel realne bilke, že Te je ušla iz rok. Pogor Bog ljubi, ga tepe, pravi pregovor. Tudi Tebe je tepel. Ko pa je postala bolečina prehuda, si omagal in Bog Te je vzel sebi, da Te popelja za Tvojo neizmerno ljubezen do vsega lepega in dobrega.

Za spremstvu ob slovesu so Te obisnili svetli sončni žarki, mi pa smo Te obisnili svetlobami. Tvoja žalost bo v naših srcih, kajti vsaka lepa stvar nas bo spominjala Tebe, ki si tako ljubil lepoto. Počivaj mirno, ljubi Maks!

Potisek.

• Ukinjeni vlaki. V noči med 1. in 2. februarjem bo ukinjen vlak CO, ki je odhajal iz Trieste ob 4. uri in prihajal v Ljubljano ob 7.25. Prav tako se ukinje vlak OC, ki je odhajal iz Ljubljane ob 20.40 s prihodom v Trieste ob 0.05. Namesto navedenih vlakov bo opravljal službo vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 7.45 in vlak 708, ki odhaja iz Trieste ob 19.40.

• Nova šolska knjiga. Pri Pokrajinski šolski založbi v Ljubljani, Slomškova ulica 12, je ravno izšla »Volpe: Zgodovina Italije in Italijanov«. Knjiga je namenjena za II., III. in IV. razred srednjih in meščanskih šol. Knjiga obsega 250 strani in stane 25 lir, na boljšem papirju pa 28 lir. Dobi se po vseh knjigarnah in pri založnici.

• Plemenita sestra. V bolnišnici Campo Sanpietro v Palovi je ležala bolna mati treh siromakov, ki se je morala podvržiti hudi operaciji. Po kirurškem posežu se je njeno stanje tako poslabšalo, da so se bali najhujšega. Tedaj se je ponudila prostovoljno strelčina, sestra Flavina, in je dala materi treh otrok svojo kri. Rešila je materi življenje, otrokom pa mater.

• Delavski čevlji za kmete. Konfederacija fašističnih industrijcev v Rimu je izdelala pravilnik za razlejevanje delavskih čevljev za kmete. Čevlji se bodo smeli prodajati po cenah, ki so jih odobrila oblastva. Določene so tudi tarife za popravila čevljev.

• Nov sintetični izdelek. Iz Rima poročajo, da so bili doseženi prav pomislni uspehi z novim sintetičnim izdelkom »Pintex«. Ta izdelek je lahek v teži, se nerad vname in se s pridom uporablja za izdelovanje sukanca ali pa za poletne tkanine. Izdelujejo ga iz lesa iglavcev.

• Nemški delavci se uče rušičine. Nemška delovna fronta je organizirala tečaje tujih jezikov za delavce. Kakor poroča agencija Centraleuropa, so na prvem mestu programa v letu 1943. tečaji za rušičino.

• »Super« čaj ustreza Vaši želji po pravem ruskem (kolonialnem) čaju.

• Premestitve študijskih upraviteljev. Ministrstvo za ljudsko vzgojo v Rimu je premestilo večje število študijskih upraviteljev. Med drugimi je bil premesčen dr. Giuseppe Reina iz Trieste v ministrstvo, dr. Ugo Zannoni iz Vicenze v Trieste. Za nova študijska upravitelja sta bila imenovana profesorja Credaro Isondria in Curi iz Taranta.

GLEDALIŠČE

DRAMA

Nedelja, 31. jan. Ob 14. Oče naš... Izven. Cene od 15 lir navzdol.
Ob 17.30. Ples v Trnovem. Izven. Cene od 15 lir navzdol.
Ponedeljek 1. febr. Zaprto.
Torek, 2. febr. Ob 17.30. Veliki mož. Izven. Cene od 18 lir navzdol.
Sreda, 3. febr. Ob 17.30. Ples v Trnovem. Red Sreda.

E. Gregorin: »Oče naš...« Ilustrativni dramski ciklus k molitvi v sedmih podobah z uvodom. Dejanje se godi v sedanosti med malimi ljudmi: kmeti, delavci, itd. in kaže prizore iz njihovega vsakdanjega življenja. V glavnih vlogah: Marija Vera, Levarjeva, Gabrijelečeva, Kraljeva, Rasbergerjeva, Rakarjeva, Starčeva, Umkar-Bolitarjeva, Gregorin, M. in V. Skrbinšek, Raztresen, Koščič, Nakrst, Verdonik, Bratina, Potokar, Plut, Brezjak. V manjših vlogah domala vse ostali ansambel. Režiser: E. Gregorin, scenograf: inž. Franz.

C. Golar: »Ples v Trnovem«. Burka v treh dejanjih. Osebe: Češnovar, posestnik-Cesar, Lojze, njegov sin-Drenovec, Polona-Gorinškova, Metka-Levarjeva, Mica-Rakarjeva, Mina-Starčeva, Poldka-Remčeva, Tone-Bratina. Sodeluje še velik del ostalega ansambla. Režiser: M. Skrbinšek, scenograf: inž. E. Franz.

OPERA

Nedelja 31. jan. Ob 16. Thais, Izven. Cene od 24 lir navzdol.
Ponedeljek 1. febr. Zaprto.
Torek, 2. febr. Ob 16. Zemlja smehljaja. Opereta. Izven. Cene od 28 lir navzdol.
Sreda, 3. febr. Ob 17. Thais. Izven. Cene od 24 lir navzdol.
Četrtek, 4. febr. Ob 17. Beg iz seraja. Red B.

J. Massenet: »Thais«. Opera v sedmih slikah. Osebe: Athanas, puščavnik-Primožič, Niclas, mlad filozof-Sladoljev, Palemon, star puščavnik-Dolničar, suženj-Gregorin, Thais, hetera-Heybalova, Krobila, suženja-Mlejnjkova, Mirtala, suženja-Srtrtarjeva, Albina, opatinja-Golobova. Solo plešejo: Bravničarjeva, Japljeva, Remškarjeva, Kirbos in Pogacar, sodehuje vse baletni zbor. Dirigent: N. Stritof, režiser: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti, scenograf: A. Gerlovičeva, načrti za kostume: J. Vilanova.

Radio Ljubljana

NEDELJA, 31. JANUARJA 1943-XXI.

8.00 Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 8.15 Koncert organista Gennarija D'Onofrija. — 11.00 Prenos pete mase iz Bazilike Presv. Oznamenja v Firenzi. — 12.00 Razlaga Evangelija v italijanski (O. G. B. Marino). — 12.15 Razlaga Evangelija v slovenski (O. K. Sekovanič). — 12.30 Poročila v slovenski. — 12.45 Pesmi in napevi. — 13.00 Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 13.15 Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenski. — 13.17 Opera glasba. — 13.40 Pisana glasba. — 14.00 Poročila v italijanski. — 14.15 Koncert Radijskega orkestra in Komornega zbora vodi dirigent D. M. Sijaneč. — Slovenska glasba. — 15.00 Poročila v slovenski. — 17.15 Kofol Franjo: Zimska dela v sadovnjakih — predavanje v slovenski. — 17.35 Laha glasba. — 17.45 Pesmi in napevi. — 19.30 Poročila v slovenski. — 19.45 Komorna glasba. — 20.00 Napoved časa. — Poročila v italijanski. — 20.15 Komentar dnevnih dogodkov v slovenski. — 20.30 Filmsko glasbo izvaja orkester, vodi dirigent Segurini. — 21.00 Predavanje v slovenski. — 21.10 Sinofonični koncert vodi dirigent La Rosa Parodi. — 22.00 Predavanje v slovenski. — 22.10 Moderne pesmi vodi dirigent Zeme. — 22.45 Poročila v italijanski.

IZ LJUBLJANE

u—Nov grob. V visoki starosti 88 let je preminil g. Ant'n Planinšek. Zapuščala hčerko in sina. K večnemu počitku bodo blagega pokojnika spremili v ponedeljek ob pol 15, z žali na pokopališče k Sv. Križu. Maša zadušnica se bo darovala v četrtek ob 7. v trnovski cerkvi. Naj v miru počiva! Svojem izrekanju naše iskreno sožalje!

u—Velika razlika v temperaturi je spet nastopila od petka na soboto. Potem ko smo v petek zjutraj zabeležili —4° C mraza, je sonce začelo zgodaj ogrevati zemljo. Imeli smo res krasen dan, kakršni sicer v letošnji zimi niso redki, pač pa jih marsikdaj pogrešamo druga leta, saj je januar pri nas znan po svoji meglečnosti. Ob toplem soncu se je živo srebro v petek čez dan dvignilo na 6.9° C. Kopal je sneg, kolikor ga je še ostalo po strehah in ulicah, in bilo je spet precej blata. Z nočjo pa je iznova nastopil mraz in smo davi zabeležili —6.2° C. Kakor živo srebro, niha tudi barometer, ki se ne more ustaliti. Sončne dnevu v petek je sledila mračna sobota.

u—Razdeljevanje marmelade. Prehranjevalni zavod obvešča potrošnike, naj dvignejo marmelado za mladino od 3. do 18. leta pri svojih trgovcih v smislu dne 22. decembra objavljenih navodil.

u—V poljedelovalnem oddelku I. R. K. Via Ariella 2-II (Gospodstvska cesta), soba 3, naj se javijo med uradnimi urami od 8. do 12. naslednji: Černe Andrejka, Intihar Jospina (svoji), Magdič Neža, Mihajlov Božo, Pogačnik Mira, Poje Anton, Skuk Marija, Zmuc-Logar Zofija, ter svoji naslednji interniranci: Kraljič Alojz (Peter, r. 1915), Kraljič Anton (Peter, r. 1914), Kraljič Jože (Peter, r. 1912), Oven Janec (Matija, r. 1896). Istotam, v sobi št. 1 naj se javijo opošiljalci paketov za naslednje internirance: Rupret Rudolf, Spreizer Ana in Zalar Matic.

u—Gostilničarji in kavarnarji v Ljubljani prejmejo nakaznico za sladkor za februar neposredno v pisarni Gostilničarske nabavljene zadrage (Puharjeva ulica), ne pa pri Mestnem prehranjevalnem uradu, in sicer v vrstnem redu kot jim je bil sporočen z okrožnico sindkata od 2. februarja dalje. Predsedstvo sindkata.

u—Sprememba omejitev porabe električnega toka. Zaradi prevelike večerne zimske obtežitve je ljubljanska mestna elektrarna sredi decembra morala do preklica omejiti porabo električnega toka z naročilom vsem strankam, naj z motorji od 16.15 do 19. ure ne obratujejo in med tem časom n'imajo priključenih kakršnih koli grelcev, rešojev ali kuhalnikov, električnih peči in štedilnikov. Zaradi daljšega dneva je pa sedaj ta omejitev skrajšana na čas od 17. do 19. ure. Z vsjo resnostjo spet opominjamo vse odjemalce, naj med 17. in 19. uro nikakor ne obratujejo z motorji ter nimajo priključenih kakršnih koli grelcev ali rešojev, električnih peči in štedilnikov. Čim najbolj naj varčujejo z električnim tokom in vestno upoštevajo to naročilo, ker bi Ljubljana drugače lahko ostala popolnoma brez elektrike. Poudarjamo, da javni organi izvajanje tega naročila strogo nadzorujejo ter bo vsak prestopnik kaznovan.

Književnici

MARI TAVČARJEVI

za svečnico na II. oddelku kirurgije v bolnišnici pristrčna godovna voščila. Prijatelji.

u—Nedeljsko zdravniško dežurno službo bo opravljal od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljskanska c. 15/II.

u—Obširno »p'porno društvo Vč« bo imelo svoj redni občni zbor dne 31. I. 1943. ob 2. uri popoldne pri Rubežniku Avgustu na Viču.

u—Namesto zahvale daruje družina Kranjo-Čuha v spomin pokojne mame 200 lir za »Dom slepih«. — Odbor se za plemeniti dar najsrečneje zahvaljuje.

u—Nova umetnostna razstava v salonu Kos Jutri bo v salonu Kos v prehodu Na b' tlenica otvorena nova umetnostna razstava. To pot bosta postavila svoja dela na ogled slikarja Mitja Švigelj in Franc Klemenčič. Prvi bo razstavil 12 še nerazstavljenih del, od katerih sta dve letnšnji, drugi pa 4 dela, tudi najnovejšega datuma. Mitja Švigelj je poslednjič razstavil v salonu Kos februarja l. 1941. Prej pa je še postavil svoja dela na ogled v Jakičevem paviljonu in v Zagrebu v salonu Ullrich. Razstava bo zanimiva in zasluži vso pozornost.

u—Zakaj se bojš izpita? To je vprašanje, ki zanima stare in vzgojence, odkar paš omikano človeštvo pozna redno šolo. Marsikomu se ob tem vprašanju zbudijo gorliki spomini na šolsko dobo. Odgovor na to vprašanje pa najdete v daljšem članku, ki ga bomo prinesli ponedeljsko »Jutro«. Ljubitelji prirode bodo imeli seveda tudi v tej številki lep delež. Dramatično je opisan zimski lov na gamsa. Nadalje spoznavamo življenje divjih gošč, ki prav ta čas večkrat leta čez naše kraje. O čudovitem morskem življenju nam govori članek, ki opisuje morski kloboček. Seveda prinese ponedeljsko »Jutro« tudi politike in drugo zabavno branje ter najnovejša vojna in politična poročila. Posamezne številke stane 80 stotink, za kar imate vse nedeljske večer dobro štivo.

u—Staršem dijakov sporočamo, da praviloma dnevno popoldne in popoldne dijakke srednjih, meščanskih in ljudskih šol iz vseh predmetov (razlaga, izpraševanje, naloge). Za vsakega posameznika vodimo kontrolo po šolah. Važno za one, ki žele koncem leta polagati privatne ali razredne izpite! Vpisovanje inveno od 8.—12 in od 14.—16. ure. K'orepetitorij, Mestni trg 17/I.

u—Za jutranji simfonični koncert naj nam bo dovoljeno pr'obiti nekaj pajasničnih besed k Rossini'evi uverturi Viljem Tell in Schubertovi Simfoniji. Režiserji: v svoji uverturi predvsem moštrosko naslikal v'har. Začetek predigre tvori monolog solocelista (prof. Šedlbauer), ki je spremljan od kvarteta čel kar vse skupaj tvori značilno, žametno barvo. Takoj po čelih se poraja v popolni tišini šest violon — pihlja, ji vtrta in že začne padati tudi prve deževne kapljice (flaute). Vetr postaja močnejši, v daljavi že grmi in v'har se z besno silo zaganja v drevice, ki se močno šibi (ves orkester v fortissimu). V'har se polagoma umirja in oddaljuje, nekajkrat zagrm in se z bliska iz daljave, nato pa za poje ptiček. Pastir, ki je vedril pod drevesom, zapika na piščali (oboa) svojo melodijo in v njo se vpleta slavlček (flaute).

Ta duet spada med najtežje točke in miteva lep ton in veliko virtuoznost izvajalca. Nato zadonijo lovski rogovi in v barvittem sijaju se zaključijo izredno slikovita skladba. Nekaka zagonetnost pa še vedno pokriva Schubertovo h-mol simfonijo. Mu-zikologi so mnogo pisali o njej, če je ta simfonija resnično nepopolna, ker ji manjka 3. stavek, ali pa je Schubert to delo tako zamislil. Možno je eno in drugo. Če verjamemo prvi domnevi, nas zanima vzrok, zakaj je odložil Schubert pero po dveh tako krasno zasnovanih stavkih. Življenjska razočaranja? Neuslišana ljubezen? Slutnja smrti? Če pa vzamemo, da tvorita oba stavka simfonično zaključeno celoto, pa lahko pojmuemo to kot romantično antitezo dveh velikih kontrastirajočih pojmov: življenje, žalost, trpljenje — blaženost, sreča, mir. Oba stavka sta srčno občutena, pisana s krvjo in solzami v sreči in nesreči, ki globoko prevzameta vsakega poslušalca. Poleg obeh navedenih del bomo slišali na jutrišnjem koncertu še 1. stavek Čajkovskega Koncerta za violino in orkester, Dvojakov Slovanski ples in Adamčev Scherzo. VII. simfonični koncert bo vodil dirigent Drago Mario Sijaneč, ki se je z redko ljubljeno in vneto ter veliko ambicijo posvetil uspešnemu razvoju letošnje simfonične sezone. Na razpolago je še nekaj vstopnic in knjižgarni Glasbene Matice. Začetek koncerta bo točno ob pol 7. uri v veliki unioński dvorani.

u—Vodnikova družba v Ljubljani obvešča vse one člane, ki še nimajo letošnjih knjig, da je dala ponastaviti Vodnikovo prafiko za leto 1943. Po 10. februarju bo letošnji knjižni dar članom-zamudnikom na razpolago. Kdor se še do danes ni prijavil, naj takoj obnovi svoje članstvo. Prijave sprejema družbena pisarna, Puccinijska 5 (poslojpe Narodne tiskarne), Knjižgarna Tiskovne zadruge, Selenburgova 3 in knjižgarna Učiteljske tiskarne, Francišanska ulica št. 8.

u—Jedkovni tečaji — italijanski, nemški, francoski itd. v središču mesta pri Trgovskem g'neam zavodu, Kongresni trg št. 2, prično dne 6. februarja. Pouk popoldne, popoldne ali zvečer (po želji) v začetnem, nadaljevalnem in konverzacijskem oddelku. — Najnovejši in najuspešnejša učna metoda — diplomirani predavatelji. Vpisovanje in informacije dnevno do 19.

u—Instrukcije. Novi (preje Turjaški) trg 5/III. Diplomirani filozofi uspešno poučujejo in temeljito pripravljajo vsak dan dijake vseh št. i iz vseh predmetov za naslednji dan. Pouk je dve uri dnevno: popoldne od 9—11, popoldne od 15—17. Honorar zelo zmeren. Priprava tudi za privatne izpite. Priplaševanje vsak dan od 9—11 in 15—17. Novi (Turjaški) trg 5/III. Instrukcije.

u—Naša domača narodna umetnost sodobnih spominskih lesenih izdelkov je v izloži tvrdke Klein, Wolfova ulica. Občinstvu se ogled priporoča.

u—Učite se strojeplasti. Novi čno, dvo- in trimesečni tečaj prično 4. februarja. — Desetprstna učna metoda. Specialna strojeplastična šola: največja moderna strojeplastična, raznovrstni stroji. — Učnina zmerena. — P. sebi tečaji tudi za knjigovodstvo, stenografjo, jezik itd. Informacije, prijave dnevno. Zahtevajte nove slikane prospekte: Trgovsko učilišče »Christoforo učni zavode, Ljubljana, Demobranska 15.

u—Pijte vsi Uran čaj! Mešanica je strokovnaško priznana iz najboljših aromatičnih in svežinskih domačih zelšč.

u—Vodstvo »Korepetitorij«, Mestni trg št. 17/I. sporoča, da se dne 1. februarja prične nadaljevalni tečaj italijanske od 14. do 15. ure. Vabimo, da se vpišete v naše tromesečne jezikovne tečaje, ki se vsi dopoldne, popoldne ali zvečer. Izkoristite prosti čas z učenjem jezikov! Prijavljanje dnevno od 8—12 in od 14—16. — Korepetitorij, Mestni trg 17/I.

u—Kuharski in šivalni tečaj se zopet prične s 1. februarjem. Informacije v pisarni Zeleničarske menze, Pražakova 19 (blizu »Ljubljanski dvor« — spodaj).

u—Elektronec gramofonske plošče so še vedno po 40 lir in se dobe v trgovini »Elektron«, prehod Nebočičnika.

u—Nesreče. V četrtek in petek so v ljubljansko bolnišnico pripeljali spet nekaj ponesrečencev iz mesta in z dežele. Levo nogo si je zlomil pri padcu 17 letni radiotehnik Zvečanar Gradšek iz Zaloga. 12 letni sin delavca Stanko Zvojnjak z Brezo. vico pa si je pri padcu zlomil levoico. Z zlomljeno desno nogo so v bolnišnico pripeljali 9 letnega posetnikovega sina Jčeta Hčevčarja iz Ambrusa. Z vrela juho se je oparila po nogah 39 letna žena delavca Leopolda Strahova iz Ljubljane. 50 letno posestnico Ivano Jenkovo iz Zgornje šiške pa je konj udaril v glavo.

Iz Hrvatske

Za 50-letnico Göringovega rojstva je odpotoval v Berlin posebno hrvatsko odposlanstvo pod vodstvom generala Krena. S poslanikom dr. Budakom je general Kren izročil državnemu maršalu Poglavniku čestitke.

Nemci na Hrvatskem. Graški dnevnik poroča, da je po povratku Nemcev iz Bosne in jugozapadne Hrvatske v Rajh ostalo v mejah NDH še vedno 175.000 pripadnikov nemške manjšine.

Hrvatska legija pri Stalingradu. »Hrvatski narod« je v soboto objavil na uvodnem mestu dnevno zapoved, ki jo je izdal poveljnik hrvatske legije na vzhodnem bojišču polkovnik Viktor Pavičič ob priliki izročitve odlikovanja železnega trolista 2. stopnje po vrhovnem poveljniku generalnem polkovniku Paulusu. Dnevna zapoved se končuje z besedami: »Kdor bo zdal vzdržal, ta bo zmagal. Zato bodite kakor ste bili doslej in ostanite za Poglavnika in za dom spremni!«

Zagorje v filmu. Oddelke za tujski promet v trgovinskem ministruvju je izdelal načrt, po katerem bodo vse lepote hrvatske pokrajine posnete za film. Prvo je na vrsti Zagorje, kjer bodo posneli za filmski trak življenje v vinskih gorah in gozdovih, kakor tudi delo v rudnikih in industrijskih napravah. Naloga je pooverjena predstojniku gori omenjenega oddelka dr. Zlatku Prebegu.

Banjaluski proračun je odobren. Finančno ministruvjo je odobrilo proračun banjaluske mestne občine, ki znaša 31.946.758 kun. Po poročilu »Hrvatskega naroda« ni so uvedeni novi davki. V proračunu je predvidena tudi vsota 2.700.000 kun za izvedenja občinskih uslužbenec z državnimi.

Nemško šolstvo na Hrvatskem. Nemško šolstvo se je od obstoja NDH na Hrvatskem močno razmahnilo. Po časopisnih poročilih razpolaga nemška manjšina z učiteljskim v Osijeku, dvema višjima šo-

Opozarjamo na koncert, ki bo v torek 2. februarja ob 16. v Francišanski dvorani. Nastopili bodo tenorist Slavko Lukman, sopranistka Aneta Aničeva in

prof. Ubald Justin pri klavirju. Na sporedu bodo: Verdi, Puccini, De Capua, Schubert, Cesarini, Lehar, Pavlič, Pregelj, Flajšman, Mayerbeer, Tosti. Vstopnice se dobijo v predprodaji v trafikji Sever, Selenburgova ulica.

lama v Rumi in Osijeku, sedmimi glavnimi šolami in Zemunu, Novem Pazaru, Indijli, Vinkovci, Osijeku, Djakovu in Rovitici, kakor tudi z 247 ljudskimi in pomožnimi šolami. Po predvidenem načrtu bodo ustanovili še nekaj glavnih in strokovnih šol, trgovsko akademijo, kmetijsko šolo in vzgojevališče za otroke vrtnarice.

Zagreb je dobil nemški vojaški dom. Kakor mnoga druga mesta na jugovzhodu, je dobila tudi hrvatska prestolnica nemški vojaški dom, ki je bil odprt v torek 26. t. m. Prostor obrtniške zbornice na Ilici bodo prav dobro služili svojemu namenu. V Domu bodo čitalnica, jedilnica, igralnica in obsejna knjižnica, za katero je vojaško poveljstvo v Zagrebu zbralo že 1700 zvezkov.

Delavski kulturni teden bo priredil kulturni oddelk hrvatske delavske zveze v teku prihodnjega meseca. V okviru kulturnega tedna bodo vzporedno vrsto predstav v Velikem in Malem zagrebškem gledališču in dvorani Delavske zbornice in v radiu.

SPORT

XVIII. kolo tekem za točke

Dogodek dneva bo krajevni »derby« Torino-Juventus

Nobenemu moštvu ne bo lahko zaigrati že osemnajsto nedeljo zaporedoma v težki prvenstveni tekmi — tudi to nedeljo bodo vsa italijanska moštva nadaljševala svoj prvenstveni ples kakor ga zdaj brez odmore vrtijo že od 4. oktobra l. l. — toda najbolj kočljiv bo ta dan za one enajstoročnike, ki so se dokopale na vrh tabele ali tik pod njeja in je zdaj vsaka odločitev lahko usodna zanje. Sicer pa velja enako za udeležence, ki so obdržali svoje postojanke tam po sredini tabele, med katerimi pa za vse še ni odstranjena vsaka nevarnost, da bi jih kdo srečnejši odnesel niže ali sploh prenizko.

Stružnice

REZKALNE
SKOBELENE
VRTALNE
BRUSILNE
POLIRNE

IN DRUGE STROJE

Izbranih konstrukcij — dobavlja
iz tukajšnjega skladišča ali tovarni
GUSTAV LEVICAR - LJUBLJANA,
Medvedova 14.

V najem

Hišni lastniki!

Industrija rabljuje dvorčne prostore za stalno in najem. Za s takimi že razpisanih sezona je pripravljen sezdati, najbrž vsi sporčati na odd. Jutra pod »Vse obrestovanje«.

Kam pakam?

Krvavice

v gostini Vidmar, Sv. Jakoba trg 5. 1309-18

Gostilna

pri Fajmostru, Sv. Petra nasp 5 priporočila dobra vina in jedila. M. Anžič. 1528-18

Stanovanje

Iščem stanovanje

z kuhinjo, opremljeno, za računski par; tudi prazno. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Prazno ali opremljeno«.

1000 lir nagrade

dam onemu, ki mi preiskrbi 2-sobno stanovanje s pritlikinami. Naslov v vseh posl. Jutra. 1329-21a

3-sobno stanovanje

komfortno, v centru, iše domaćin ali zamenjava. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »2000 lir nagrade«.

2-sobno stanovanje

po možnosti v bližini centra, za 1. febr. 1. apr. Plačam za več mesecev naprej. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Sigurne plačnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

2-sobno stanovanje

iše družina starih odraslih, ki bi si želela prazno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Uradnike«.

Večje opremljeno

sobo z 1-2 posteljama, poseben vohod, sončno in mirno, oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 1549-23

Lepo sobo

meblirano, s posebnim vohodom in kopalnico, oddam. Krojaška 5, II. 1480-23

Lepo sobo

s posebnim vohodom s souporabo kopalne oddam. boljšemu gospodu. Naslov v vseh posl. Jutra. 1471-23

Sobo

z ene posteljo oddam. Kopalnica, Poljanska cesta 18, II. nadst. levo. 1580-23

Pridnemu dijaku

ali gospodu: oddam sončno sobo s posebnim vohodom. Janseva 15, Ljubljana. 1539-23

Lepo sobo

opremljeno, oddam takoj samo boljšim osebam. Center. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1537-23

Separirano,

sončno sobo v centru oddam stalnemu gospodu. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1527-23

Lepo opremljeno

ali prazno sobo, neseeparirano, pri sv. Jožefu oddam uradnici ali alično. Poizve se: Stara pravda 1. Srednji zvonec. P. Klander. 1524-23

Dve meblovani

sobi s kuhinjo oddam solidnim osebam z lastno posteljnino. Ponudbe z navedbo podati na ogl. odd. »Jutra« pod »Bližina kolodvorov«.

Kabinet oddam

solidni gospodini. Vadjal, Medvedova 5b, III. 1598-23

Lepo sončno sobo

s souporabo kopalne, event. z dvema posteljama, oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 1619-23

Lepo opremlj. sobo

za eno ali dve osebi oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 1644-23

Dve sobi,

večje in manjše, prazni, takoj oddam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«.

Opremljeno sobo

oddam takoj. Naslov v vseh posl. »Jutra«. 1687-23

Sobo z 2 posteljama

v sredini mesta, oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 1466-23

Prazno sobo

veliko in sončno, blizu kolodvorov, oddam s 15. februarjem event. takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 1479-23

Oddam

lepo opremljeno sobi, spalnico in jedilnico, s souporabo kopalne, samsko boljšemu zakoniku. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1438-23

Sobe isce

Gospodična z lastnim posebnim perilom, iše skromno sobico. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Uradnike«.

Prazno sobo

veliko, strogo separirano, strogi center, išem. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Boljši gospode«.

Prazno sobo

s štedilnikom ali souporabo kuhinje, iše gospodična. Naslov v vseh posl. Jutra. 1589-23a

Dijak z dežele

študirajoč trgovsko akademijo, iše sobico, event. gre k dijak kot sostanovalec. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Dijake«.

Opremljeno sobo

s posebnim vohodom v centru iše mirna gospodična. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Stalne«.

Mlad gospod

iše sobo s strogo separiranim vohodom s 1. ali 15. februarjem. Imam lastno posteljno perilo. Po možnosti s hrano. Ponudbe pod »Trnovčane na ogl. odd. Jutra. 1522-23a

Prazno sobo,

eno ali 2 skupaj po možnosti s plinom, išem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Domačine«.

Enosob. stanovanje

išečta zakonca, ev. sobo s štedilnikom, greva, tudi za hišnika, pomagala bi pri gospodinjstvu. Naslov v vseh posl. Jutra. 1613-23a

Prazno sobo

lahko tudi mansardno, iše solidna gospodična za februar. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodnost«.

Prazno sobo

s štedilnikom išem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nagrade«.

OTROŠKE VOZIČKE

globoke ali športne, zopet dobite v lepi izbiri, domače izdelave pri trvdiki

»TRIBUNA« Lazar Ferdo,

Karlovška cesta št. 4.

Glasbila

Klavir, harmoniko, dva registra, 60 basov, dobro ohranjeno kupim. Ponudbe s navedbo znamke in cene. Naslov v vseh posl. Jutra. 1586-8

Prodaj vijolino,

mojstrosko, s strokovnim ekspertom. Brezobvezno vsakemu na oglede. Trgovina »Umetnost«, Kolodvorska 30. 1489-26

Živali

Belgijske orjake stare in mladiče, in skoraj nov štiriindile hlevček ugodno prodaja Ante Lisan, Pokopališka 14. 1441-27

Bela lovska psica

anelska sesterica, se je izgubila. Odda naj se pri jazbinik, Gradčice 4. 1442-27

Lepo kobilu

srednje teško, prodam. Naslov v posl. Jutra. 1377-27

Psa, dobrega čuvaja,

kupim. Vozarski pot 11. 1614-27

Foksterieri

mladiči, resasti, na prodaj. Linhartova 14. 1686-27

Zenitve

Gospodična, stara 24 let, inteligentna, želi spoznati staričevca, dobro situiranega gospoda zaradi žentive. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Za puščane«.

Pridno dekle,

skromno, 32 let staro, varčna gospodinja, želi znanja s poštenim gospodom, najraje obrtnikom ali državnim nametnikom. Tudi di žentive. Cenj, dopise na oglasni odd. »Jutra« pod »Skromna ženava«.

Gospa

srednjih let, posestnica in trgovka, želi uradnika ali trgovca za kompanjona. Žentive ni izključena. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Zenitve«.

Filatelija

Filatelisti, pozor! Pozkusite in uverili se boste, da najugodnejše vnovčite ali kupite znamke vseh držav kakor tudi »JOL« albume in vse filatelistične potrebšnine v Knjižarni Janez Dolžan v Ljubljani, Stritarjeva ul. 6. tel. 44-24. J-135-39

Vdova

Kdo bi me želel spoznati in me malo nadimati? Nisem več mlada, pa tudi ne stara. Če lepoto išče, pri meni je ne najde, pač pa zvesto in dobro srce. Če hoče se pobrigati za me, priči, da zmanjra se! Dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Ključ«.

Železniški uradnik

srednjih let, želi resnega znanja s primerno izobrazbo, neodvisno vodo brez otrok, 30-40 let, simpatične zunanjosti in lastnim gospodinjstvom v Ljubljani. Resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vse za dom«.

Nalivno pero

sem izgubil v tramvaju od remize do spl. bolnišnice. Ker mi je drag spomin, prošim postrežnega nadzelnika, da ga odda proti nagradi (če hoče tudi drugo pero) na ime vgrajenega peresa v ogl. odd. Jutra. 1531-28

Žepno uro

sem našel Müller, Jasčeva št. 15. 1554-28

Filatelija

Filatelisti, pozor! Pozkusite in uverili se boste, da najugodnejše vnovčite ali kupite znamke vseh držav kakor tudi »JOL« albume in vse filatelistične potrebšnine v Knjižarni Janez Dolžan v Ljubljani, Stritarjeva ul. 6. tel. 44-24. J-135-39

Prehrana

Krompir za krmo se dobi pri Sever in Komp. Arčila Rea št. 5, ter ga dobi vsi oni, ki imajo pršiče in drobnico, po ceni L. 1.50 za 1 kg. Nakaznice izdaja »Prevoze«. Gospodskulica 12, odd. Jutra. Kdor se ni dignil nakaznico, naj gre takoj ponovno. 1476-43

Razno

TEL. 2951

DRVA

PREMOG IV. SCHUMI DOLENJSKA CESTA

Vloge in prošnje v italijanščini, prepise,

informacije vseh vrst, razmnoževanja in razne usluge izvršuje

»SERVIS BIRO«,

Sv. Petra cesta 29

PREVODI IN VLOGE

v italijanščini

PISARNA

L. VOLČIC Knafljeva 15

ITALIJANŠČINO

prevaja pravnje, dopise trgovske in tehniške stroke Tehnična pisarna, Cesta 29, oktobra 13. J-170-M-57

Stroji

Pisalni stroj v dobrem stanju ali v neuporabnem, lahko tudi curiča, stalno kupuje in plača največje cene. Everest, Prednova 44. 211-N-J-29

Pisalni stroj

najbolj Underwood ali Olivetti, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Underwood«.

Grafelja stroje

za avtomatično pisanje naslovov dobavlja »Mercedesa« v Franciškanski 10. dvor. iše. Zahtevajte ponudbe ali obisk. 1461-29

Šivalne in pisalne

stroje kupimo, plačamo dobro. Trgovina »Oglede«, Metni trg št. 3, vhoi skoz vodo. 1579-29

Gg. mizarji, pozor!

Veržani rezkar (Kettenfräse) in tračni brusilni stroji (Bandschleifmaschine) kratkoročno dobavlja z elekromotorji Ileršič, Rimska 13.

Šivalne stroje

gospodinske, rabljene, kupujem. Ponudbe: Blagovna 34. 1301-29

Stružnice,

Novo ali rabljeno kupim takoj. Ponudbe na naslov: Lazar Ferdo, Karlovška cesta 4. 1571-29

Kupim takoj

dobro ohranjen stroj in elektromotor 5 konj. sil. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1538-29

Brzi polnojarmenik

750 mm, najmodernejši, iz najboljšega materiala, takoj dobavlja z tovarne ugodno prodamo. Ileršič, Rimska 13. 1583-29

Stroje za vsako

industrijo iz tovarne, dobavlja kratkoročno po nizkih cenah Ileršič, Rimska 13. 1584-29

Skobelnik

(Hobelsank) kupim. Cenilena, ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skobelnik«.

Potujem v Milano,

prevažam v avtobus razne trgovske posle, katere bom izvršil točno in sigurno po dani naročila. Ponudbe poslati na oglasni odd. Jutra pod »Sposoben«.

Pridelki

Krmilno peso 8000 kg, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 1451-33

Več 1000 kg sena

ali detele kupim. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Sposoben«.

Tajna usode.

Sloviti psihografolog S. Potemkan, katerega daljnovidnost je priznana, bo razkril tajno vaše usode, vaš značaj, karakterno vrednost oseb, s katerimi ste stikali, da boste našli iskano srečo. Izkoristite in spoznajte pota svoje usode. Odkovajam na vsa vprašanja v ljubem, zakonu, potovanju in karijeri. Diskrecija zadržana. Priročnik datum rojstva in 20 lir na ogl. odd. »Jutra« pod »Tajna usode«.

Potujem v Milano,

prevažam v avtobus razne trgovske posle, katere bom izvršil točno in sigurno po dani naročila. Ponudbe poslati na oglasni odd. Jutra pod »Sposoben«.

Pridelki

Krmilno peso 8000 kg, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 1451-33

Več 1000 kg sena

ali detele kupim. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod